نازه‌های نشر

بررسی رویکردهای قدیم و جدید «بغی و تمرد در حکومت اسلامی»

چاپ دوم کتاب «بغی و تمرد در حکومت اسلامی» اثر مهدی پورحسین روانه بازار نشر شد.

به گزارش روابط عمومی نشر، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، چاپ دوم «بغی و تمرد در حکومت اسلامی» اثر مهدی پورحسین است که به همت پژوهشگاه علوم و اندیشه اسلامی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تهیه و توسط این پژوهشگاه در ۳۴۳ صفحه منتشر شد.

از جمله موضوعات مهم در فقه سیاسی شیعه، نحوه رویارویی با مخالفان حکومت اسلامی است که از حیث نظری شامل مباحث مختلفی است؛ از این رو در اندیشه و عمل فقیهان شیعه می‌توان به مبانی و اصولی دست یافت که برای حفظ نظام اجتماع، اطاعت از نظم سیاسی مشروع ضرورت می‌یابد و مقابله با مخالفان حکومت اسلامی که به دنبال برانداز‌ی‌اند، مجاز شمرده می‌شود.

اثر حاضر از وضعیت یاد شده، بر اساس واژگان و ادبیات فقه سیاسی به «بغی و تمرّد» یاد کرده و به تبیین ابعاد مفهومی بغی و تمرد در رویکردهای فقهی- سیاسی قدیم و جدید می‌پردازد و از این طریق، شرایط، معیارها و نحوه رویارویی با آن را در فقه سیاسی بررسی می‌کند.

این کتاب در چهار فصل تألیف شده است؛ در فصل نخست به «مختصات مفهومی واژه بغی» پرداخته و مباحثی از جمله «تمرد مقابل امام معصوم یا حاکم عادل؟»، ویژگی‌های کاربرد مفهوم بغی در فقه سیاسی و جایگاه و اهمیت بغی در رویکرد فقهای قدیم و جدید مطرح شده است.

نویسنده در فصل دوم به «حقوق و وظایف متقابل مردم و حکومت اسلامی» اشاره کرده و حقوق و وظایف حکومت و حقوق عمومی جامعه، حکومت و حقوق سیاسی مردم، حکومت و امر به معروف و نهی از منکر، وظیفه اطاعت و تسلیم و وظیفه نصیحت را مورد بحث و بررسی قرار داده است.

سومین فصل از آرای حاضر که به «مخالفان، متمردان و برانداز‌ان» اختصاص یافته، به تمرد و مخالفت در فرموده بودند که شهید می‌شوند.

هارون‌الرشید بوده، به آن مناسبت یک چهارپر دیواری درست کرده و سقفی زده بودند.

براساس آنچه مرحوم محدث قمی و دیگر محدثان نقل می‌کنند، حضرت پیش از شهادتشان خصوصیات دفن و قبر خود را به اصابت هروی می‌گویند و می‌فرمایند مأمون می‌خواهد قبر پدرش را قبله قرار دهد ولی نخواهد که شهید شود، حتی روایاتی که صدوق علیه‌الرحمه در عیون‌اخبار‌الرضا با اسناد خوب از ابزار تمدن آن حضرت نقل می‌کند، اولیاش این دستگاهی که الان می‌بینید نبوده، حرمی نبوده، بارگاهی نبوده، بقعه‌ای نبوده، اول یک قبر بوده و آنجا هم قبلش مدفن قبر من قرار دهد ولی نخواهد که شهید شود، خدای متعال اراده نفرموده است. هر جا می‌خواهد من را دفن کند نمی‌تواند، مگر اینکه قبر من قبله قبر هارون باشد. در روایات عیون‌اخبار‌الرضا صدوق (ره) می‌نویسد گاهی حضرت زائری پیدا می‌کرد و به زیارت رفته و شب آنجا بیتوته می‌کرد و اگر حاجتی داشت به حضرت عرضه کرده و حاجتش را می‌گرفت و برمی‌گشت، الان بعد از این چند صد سال چه وضعیتی پیدا شده، برای چه؟ خداوند متعال حکمتش اقتضا نکرده برای من یک نفر یک مربی یک موعظه‌گر، یک پند‌دهنده به وجود بیاورد که به فرد اینجا برود به خدا اعتماد کند و دین را بیاورد.

اگر حاجت آن‌ها برایشان ضرر نداشته باشد و به صلاحشان باشد، آن بزرگوار از عطا کردن حاجتشان عاجز و ناتوان نیست.

نکته ها

آیت‌الله حاج آقا مرتضی تهرانی

حکمت الهی برای تحقق رابطه قلبی با اهل بیت(ع)

اگر دقت کند می‌بیند برای اینکه معیت و رابطه قلبی و باطنی بین افراد و آن بزرگواران یعنی چهارده معصوم(ع) محقق شود، خدای متعال چگونه تدبیر فرموده و حکمتش اقتضا کرده بدن‌های این بزرگواران را متفرق کرده و در سرزمین‌های مختلفی که این‌ها دوستانی دارند قرار داده چرا که این‌ها شاید نتوانند قبور همه آن‌ها را زیارت کنند، مثل اینکه اکثریت شیعیانمان نمی‌توانند به رابطه قلبی و باطنی بین افراد و آن بزرگواران یعنی چهارده معصوم(ع) محقق شود، خدای متعال چگونه تدبیر فرموده و حکمتش اقتضا کرده بدن‌های این بزرگواران را متفرق کرده و در سرزمین‌های مختلفی که این‌ها دوستانی دارند قرار داده چرا که این‌ها شاید نتوانند قبور همه آن‌ها را زیارت کنند، نمی‌توانند به رابطه قلبی و باطنی بین افراد و آن بزرگواران یعنی چهارده معصوم(ع) محقق شود، خدای متعال چگونه تدبیر فرموده و حکمتش اقتضا کرده بدن‌های این بزرگواران را متفرق کرده و در سرزمین‌های مختلفی که این‌ها دوستانی دارند، مگر اینکه قبر من در قبله قبر من قرار دهد ولی نخواهد که شهید شود، خدای متعال اراده نفرموده است. هر جا می‌خواهد من را دفن کند نمی‌تواند، مگر اینکه قبر من قبله قبر هارون باشد. در روایات عیون‌اخبار‌الرضا صدوق (ره) می‌نویسد گاهی حضرت زائری پیدا می‌کرد و به زیارت رفته و شب آنجا بیتوته می‌کرد و اگر حاجتی داشت به حضرت عرضه کرده و حاجتش را می‌گرفت و برمی‌گشت، الان بعد از این چند صد سال چه وضعیتی پیدا شده، برای چه؟ خداوند متعال حکمتش اقتضا نکرده برای من یک نفر یک مربی یک موعظه‌گر، یک پند‌دهنده به وجود بیاورد که به فرد اینجا برود به خدا اعتماد کند و دین را بیاورد. اگر حاجت آن‌ها برایشان ضرر نداشته باشد و به صلاحشان باشد، آن بزرگوار از عطا کردن حاجتشان عاجز و ناتوان نیست.

حضرت علی‌بن موسی‌الرضا(ع) زنده و مرده ندارد. زیر خاک است، اما زنده‌ها می‌آیند وقتی با ایشان صحبت می‌کنند و به صداقت چیزی را می‌خواهند، احیانا می‌گیرند. لازم نیست همه به حاجتشان برسند،

نیم نگاه

تربیت مبتنی بر حکمت روش پیشنهادی قرآن

آیت‌الله ابوالقاسم علیدوست در تفسیر سوره حمد از اصول تربیت در قرآن گفت و حکمت را اصل تربیتی مورد‌نظر قرآن معرفی کرد.

به گزارش ایکنا، آیت‌الله ابوالقاسم علیدوست، استاد درس خارج حوزه علمیه قم در جلسه درس تفسیرش به بیان نکات تربیتی سوره حمد پرداخت که در ادامه گزیده‌ای از آن را می‌خوانید.

از دیرباز اندیشه‌های مختلفی درباره روش تعلیم و تربیت مطرح بوده است. یکی تربیت بر اساس خشونت و قاطعیت است. در طول تاریخ افرادی بودند که این اندیشه را داشتند. دوم، روشی است که می‌گوید تربیت بر اساس رأفت و رحمت باشد. مورد سوم این است که بگوییم روش تربیت بر اساس اقتضائات، متفاوت است؛ جایی خشونت جواب می‌دهد و جایی عطوفت و مهربانی و در این زمینه، اصلی نداریم.

در این سوره هیچ کدام از این سه روش مورد عنایت نیست بلکه روش چهارمی وجود دارد و آن، تربیت بر اساس رحمت و حکمت است. سوره حمد که سوم که می‌گفت ما اصلی نداریم یا برخلاف نظر یک و دو که اصل را بر خشونت یا بر مدارا و گذشت می‌گذاشت، در نظر چهارم می‌گوییم ما اصل داریم، اما اصل، رحمت و حکمت است؛ یعنی تربیت باید در هاله‌ای از رحمت و حکمت باشد. در آغاز سوره دو صفت رحمان و رحیم بیان می‌شود، سپس صفت «رب العالمین» می‌آید. ذکر این صفت برای پروردگار به رب سروری گفته می‌شود که عهده‌دار تربیت است. سپس دوباره به صفت رحمان و رحیم تأکید می‌شود. این تأکیدی است که به مبنای آن می‌گوییم اساس تربیت بر رحمت است.

بلافاصله می‌فرماید «مالک یوم الدین». چرا از میان صفات خداوند این صفت مطرح شده است؟ مالک یوم‌الدین یا زل تربیت را کامل می‌کند، چون می‌خواهد بگوید خداوند مالک روز جزا است و جزا حسابرسی دارد. اینکه به قیامت یوم‌الدین گفته می‌شود برای این است که در روز قیامت همه چیز بر اساس حق است. بنابراین آنجا محاسبه و عذاب هم هست. پایه حکمت باید هم بر اساس گذشت باشد و هم بر اساس محاسبه. برای تجهیز کتابخانه‌های مناطق محروم و اهدای ۱۰هزار جلد کتاب در بسته خدمتی کتابخانه رضوی از جمله رویکردهای فرهنگی و تحولی آستان قدس رضوی است که در نشست خبری به مناسبت هفته کتاب و کتاب‌خوانی به آن‌ها اشاره شد.

به گزارش آستان‌نیوز، در نشست خبری که به مناسبت هفته کتاب و کتاب‌خوانی صبح دیروز با حضور جمعی از اصحاب رسانه در تالار شیخ طوسی بنیاد پژوهش‌های اسلامی برگزار شد، دکتر عبدالحمید طالبی رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی، حجت‌الاسلام والمسلمین سید جلال حسینی رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی و حسین سعیدی مدیرعامل مؤسسه به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی) به تشریح برنامه‌های فرهنگی رضوی برای سی‌امین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران پرداختند.

دکتر عبدالحمید طالبی در تشریح برنامه‌های سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی به مناسبت هفته کتاب و کتاب‌خوانی با اشاره به پیشینه حوزه نشر کتاب در آستان قدس رضوی، عنوان کرد: پیشینه نشر در این آستان مقدس که منسوب به عالم آل‌محمد(ع) است، به ۹۶۰سال پیش یعنی سال ۱۳۰۵ برمی‌گردد.

■ **تا پیش از انقلاب اسلامی ۲۷ جلد، پس از انقلاب ۶هزار و ۸۰۰ جلد**

وی تعداد آثار منتشر شده توسط این آستان پیش از پیروزی انقلاب اسلامی را تنها ۲۷جلد کتاب ذکر کرد و گفت: پس از انقلاب اسلامی تا امروز بیش از ۶هزار و ۸۵۰ کتاب با شمارگان ۶۹میلیون نسخه در آستان قدس رضوی چاپ شده و در اختیار مخاطبان قرار گرفته است.

طالبی ادامه داد: بر اساس سیاست‌هایی که تولیت آستان قدس رضوی به آن تأکید دارد، فعالیت‌های فرهنگی و منشورات این مجموعه باید مبتنی بر تبلیغ و تعالیم وحیانی قرآن کریم، سنن پیامبر اکرم(ص) و اهل بیت عصمت و طهارت(ع) و سیره حضرت رضا(ع) باشد.

■ **نشر معارف و زیارت متعالی رضوی**

وی همچنین یکی از وظایف آستان قدس رضوی در حوزه نشر را تثبیت آثار زیارت متعالی دانست و افزود: یکی دیگر از تأکیدات تولیت آستان قدس رضوی در مباحث نشر، تولید متون فاخر و مورد نیاز روز جامعه است. طالبی خاطرنشان کرد: در حال حاضر سه تکلیف شامل تولید آثار، ترویج کتاب‌خوانی و نقد و بررسی آثار بر عهده ماست که اقدامات مختلف و متعددی از سوی سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در این حوزه‌ها صورت گرفته و می‌گیرد.

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی برپایی ایستگاه‌های مطالعه در حرم مطهر رضوی، دریافت مجوز نشر کتاب رضوی و راه‌اندازی فروشگاه جامع کتاب و محصولات فرهنگی در باب‌الجواد(ع) حرم مطهر رضوی را به عنوان «گذر فرهنگ و ادب» با تمرکز بر موضوع قرآن و اهل بیت(ع)، برخی از این اقدامات برشمرد.

■ **حرکت جدید بنیاد پژوهش‌ها در ترجمه آثار**

وی در بخشی دیگر به برخی فعالیت‌های مؤسسات و مجموعه‌های تابعه سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در خصوص کتاب و کتاب‌خوانی اشاره و عنوان کرد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی با نگاه تولید آثار فاخر در موضوعات معارف اسلامی و قرآنی حرکت جدیدی در حوزه ترجمه ایجاد کرده که امیدواریم در همین راستا آثار ارزشمندی که به زبان فارسی تولید شده به سایر زبان‌ها نیز ترجمه شود و در جهان اسلام اثرگذار باشد.

■ **شبکه توزیع بین‌المللی کتاب در حوزه معاونت بین‌الملل آستان**

طالبی در ادامه به توسعه شبکه توزیع کتاب در حوزه بین‌الملل اشاره و خاطرنشان کرد: خوشبختانه با تلاش‌های معاونت امور بین‌الملل سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در فعالی داشته و با موفقیت ظاهر شده‌ایم.

وی همچنین توسعه شبکه ارتباطی با پدید‌آورندگان و توسعه نشر الکترونیک را از دیگر فعالیت‌های تحولی سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در حوزه نشر دانست.

■ **عضویت رایگان در هفته کتاب و کتاب‌خوانی**

رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی نیز در این نشست به تشریح ویژه‌برنامه‌های هفته کتاب و کتاب‌خوانی این سازمان پرداخت و اهدای ۱۰هزار جلد کتاب و عضویت رایگان طی همه هفته در تمامی کتابخانه‌های وابسته به آستان قدس رضوی در مشهد و شهرستان‌ها را از جمله بسته خدمتی برشمرد.

پس از انقلاب اسلامی تا امروز بیش از ۶هزار و ۸۰۰ کتاب در شمارگان ۶۹میلیون نسخه در آستان قدس رضوی چاپ شده و در اختیار مخاطبان قرار گرفته است.

■ **برگزاری مسابقه کتاب‌خوانی «آنی که می‌خوانی»**

حجت‌الاسلام حسینی همچنین برگزاری مسابقه کتاب‌خوانی با عنوان «آنی که می‌خوانی» برای اعضای کتابخانه‌ها با هدف بررسی علاقه‌مندی مراجعان به کتاب‌خوانی در حوزه کتاب‌خوانی از دیگر برنامه‌های هفته کتاب و کتاب‌خوانی این سازمان عنوان کرد.

تدارک دیده شده در هفته کتاب عنوان کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سید جلال حسینی اظهار کرد: این سازمان در هفته کتاب علاوه بر بازدید رایگان از موزه‌های رضوی در روز ۲۴ آبان ماه، سامت کاری ارائه خدمات به اعضا و مراجعان را در کتابخانه مرکزی و مجتمع فرهنگی امام خمینی(ره) افزایش خواهد داد.

در نشست خبری مدیران سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی انجام شد

رونمایی از برنامه‌های تحولی در حوزه کتاب و کتاب‌خوانی

■ **برگزاری نشست‌های تخصصی**

وی در ادامه، برگزاری نشست‌های تخصصی «دانش و علم‌آموزی از منظر قرآن»، «تربیت شکوفا‌نه از منظر اهل بیت(ع)» مبتنی بر معرفی دو کتاب «تأثیر هجرت امام رضا(ع) بر ترویج دانش و کتاب در جهان اسلام» را از دیگر برنامه‌های تدارک دیده شده این سازمان دانست.

رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی همچنین به برگزاری برنامه‌هایی همچون گردهمایی «خادمین کتاب» و رونمایی از کتاب «گنجینه رضوی» در یکصد و چهل و هفتمین برنامه «نه‌شنبه‌های علمی و فرهنگی این سازمان، کارگاه تخصصی «پیشینه و ساختار اداری کتابخانه آستان قدس رضوی» از دوره صفویه تا پایان قاجار و نمایشگاه کتاب تزکیتی کتابخانه مرکزی و کتابخانه‌های سطح شهر مشهد و کشور با عنوان «مهربانی با یارمهربان» در این هفته اشاره کرد.

■ **دستاورد‌های سازمان کتابخانه‌ها در ۶ ماه نخست امسال**

وی برگزاری سیزدهمین دوره کتاب سال رضوی، افتتاح مخازن جدید به وسعت ۹هزار مترمربع و برگزاری نخستین دوره همایش فعالیت‌های داوطلبانه را بخشی از دستاورد‌های این سازمان در نیمه نخست سال ۱۴۰۱ عنوان کرد و گفت: در این مدت دو مرکز فرهنگی شهرستان سوق در استان کهگیلویه و بویراحمد و میبد در شهرستان یزد تجهیز و راه‌اندازی شده و بیش از ۵۰هزار منبع به این کتابخانه و همچنین ۵۱هزار جلد کتاب به ۶۶مرکز اهدا شده است.

■ **آغاز طرح «نذر کتاب؛ بذر اندیشه و بینش»**

مدیر عامل مؤسسه به‌نشر(انتشارات آستان قدس رضوی) نیز در میان اصحاب رسانه از آغاز طرح «نذر کتاب؛ بذر اندیشه و بینش» همزمان با آغاز هفته کتاب و کتاب‌خوانی خبر داد.

حسین سعیدی ضمن تشریح برنامه‌های این مؤسسه در این هفته، به طرح «نذر کتاب؛ بذر اندیشه و بینش» اشاره کرد.

برمبنای گفته وی، این طرح با هدف تأمین بسته‌های مطالعاتی کاربردی ویژه نوجوانان و جوانان محروم راه‌اندازی شده و علاقه‌مندان می‌توانند از طریق لینک دستوری *۸# یا آدرس اینترنتی nazr.razavi.ir یا از طریق اپلیکیشن رضوان به آدرس app.razavi.ir شناسه حساب ۱۰۰۱۰۴۱۱۷ و شماره حساب ۷۶۵۸۵۸۵۸۸۶ در این امر خدا پسندانه مشارکت کنند.

■ **برگزاری نشست نقد و بررسی کتاب**

سعیدی برگزاری سه نشست نقد و بررسی آثار به‌نشر در فروشگاه مرکزی کتاب مشهد با همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی را یکی از برنامه‌های به‌نشر در هفته کتاب و کتاب‌خوانی ذکر کرد و گفت: از دیگر اقدامات این مؤسسه برگزاری جشن امضا در رواق کتاب حرم مطهر رضوی است.

■ **ارائه تخفیف به ۳۰هزار عنوان کتاب در فروشگاه‌های به‌نشر**

وی همچنین به انتشار آثار جدید به‌نشر (چاپ اولی) و تجدید چاپی در حوزه کتاب‌های پروانه ویژه کودک و نوجوان و بزرگسال اشاره و خاطرنشان کرد: فعالیت ۲۷ فروشگاه کتاب به‌نشر در مشهد، تهران، قم و گرگان و چند شهر دیگر در طرح خرید حضوری با تخفیف خانه کتاب از دیگر برنامه‌های مؤسسه به‌نشر در هفته جاری است که در همین راستا ۳۰هزار عنوان از این طرح شرکت داده شده است.

مدیرعامل مؤسسه چاپ و انتشارات به‌نشر همچنین از امکان خرید غیرحضوری از ۲۷ فروشگاه به‌نشر در سامانه خانه کتاب با تخفیف ۲۵درصد و ارسال رایگان خبر داد و افزود: هزار عنوان کتاب در این سامانه بارگذاری شده است.

■ **قدردانی از مشتریان وفادار در سامانه شبکه مخاطبان به‌نشر**

وی همچنین قدردانی از مشتریان وفادار در سامانه شبکه مخاطبان به‌نشر را از دیگر برنامه‌های در نظر گرفته شده ویژه هفته کتاب دانست و گفت: از دیگر برنامه‌های به‌نشر در این هفته، حضور دانش‌آموزان در قالب اردومحور در فروشگاه‌های به‌نشر است که به همکاری شهرداری انجام می‌شود.

سعیدی با اشاره به حضور به‌نشر در یازدهمین جشنواره کتاب دفاع مقدس قم با ۲۷ عنوان آثار برنامه‌های تدارک دیده شده در این هفته را برنامه‌ریزی اردوی کتاب در مدارس مشهد، بازدید از فروشگاه‌های به‌نشر با همکاری شهرداری و ارشاد و معرفی نویسندگان و کتاب‌های برتر به‌نشر در فضای مجازی و رسانه‌ها ذکر کرد.

شایان ذکر است، سی امین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران با شعار «ما همانیم که می‌خوانیم» از ۲۱ تا ۲۷ آبان ماه ۱۴۰۱ در سراسر کشور برگزار می‌شود.

دیدگاه

۳ راهکار مؤثر تبیین امر حجاب برای نوجوانان

سیدمجتبی خورایی بالا بردن جاذبه‌های رفتاری ونفوذ در قلب مخاطب، تبیین و تقویت پایه‌های اعتقادی پیش از پرداختن به حجاب و جا انداختن مسئله حجاب در سطح کلان جامعه را سه امر مهم و اثرگذار در تبیین موضوع حجاب در بین نوجوانان و جوانان سید مجتبی خورایی، کارشناس مسائل تربیتی در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر، در خصوص نحوه تبلیغ امر حجاب در میان نوجوانان و جوانان اظهار کرد: فردی که می‌خواهد مسئله حجاب را بین جوانان و نوجوانان تبیین و تبلیغ کند ابتدا باید فردی باشد که بتواند به قلب آن‌ها نفوذ کند.

این کارشناس تربیتی ادامه داد: مبلغ حجاب باید مطمئن باشد از نظر مخاطبش به اندازه کافی دوست‌داشتنی، مورد‌وثوق و قابل اطمینان است تا بتواند درباره حجاب سخن بگوید. متأسفانه معمولاً این طور است که بسیاری از دلسوزان مسئله حجاب پیش از نفوذ به قلب دیگران می‌آیند تذکر می‌دهند، نصیحت می‌کنند و مسائلی را آموزش می‌دهند در حالی که این روش عموماً اثری ندارد. مبلغ مسئله حجاب ابتدا باید جذابیت‌های رفتاری و اخلاقی خود را بالا ببرد و با مخاطبش مأنوس شود و پس از اطمینان از این امر به تبلیغ یا تبیین حجاب بپردازد.

وی به دومین راهکار تبیین حجاب امر حجاب اشاره و تصریح کرد: دومین مسئله‌ای که برای تبیین حجاب بین نوجوانان و جوانان بسیار اهمیت دارد این است که فرد ابتدا باید به خدا اعتماد کند و دین را بیاورد. اگر کسی یقین کند خداوند او را خلق کرده و در این دنیا رهایش نکرده، خدایی که حکیم و مهربان است، اگر این اعتقادات اولیه را بپذیرد و به آن معتقد شود عمل به دستورات خداوند نیز برایش آسان می‌شود حتی اگر فلسفه و حکمت آن‌ها را ندانند، این را می‌داند که خداوند حکیم و مهربان برخلاف صلاح و خیر انسان عمل نمی‌کند. بنابراین آموزش و جا انداختن اعتقادات اولیه در تبیین مسئله حجاب در بین نوجوانان و جوانان بسیار مهم و اثرگذارند.

روزگار پر آشوبی فرا می‌رسد که در آن روز مردم جز با کتاب‌های خود انس نمی‌گیرند.